

INKLUZJA OCZAMI RODZICÓW MARZENIA I OBAWY

Na podstawie rozmów z rodzicami,
spotkań grup wsparcia
i indywidualnych doświadczeń
członków Stowarzyszenia „jestem ZA”

Olga Winiarska-Teper

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SZKOŁA I OTOCZENIE

ELEMENTY WPLYWAJĄCE NA PROCES INKLUZJI

Szkoła:

Nauczyciele
Wychowawca
Dyrekcja
Specjaliści
Rówieśnicy
Inne dzieci z KS
Rodzice dzieci z KS
Rodzice innych dzieci
Inni pracownicy szkoły

Otoczenie:

System organizacji edukacji
Zewnętrzne wsparcie szkoły
Zewnętrzne wsparcie dziecka
Otoczenie społeczne

*Częste problemy
ze współpracą
między
poszczególnymi
elementami
systemu*

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SZKOŁA

NAJCZĘŚCIEJ ZGŁASZANE PROBLEMY

Nauczyciele:

- brak odpowiednich kwalifikacji,
- łamanie zasad prawa oświatowego,
- schematycznie tworzone IPETy i WOPFU,
- trudność we wchodzeniu w relację (*trudne dzieci, trudno lubić*),
- niechęć do zmian, niechęć do inkluzji
- niezrozumienie istoty autyzmu (np. podważanie diagnozy),
- karanie za objawy zaburzenia,
- zła komunikacja z rodzicami (*rodzic współpracuje gdy się zgadza, gdy ma inny pomysł jest roszczeniowy*),
- protekcyjny stosunek do rodziców,
- podważanie kompetencji rodzicielskich.

Dyrekcja:

- niechęć do przyjmowania dzieci z orzeczeniami,
- wypychanie na nauczanie indywidualne,
- brak znajomości prawa, w tym praw dzieci z niepełnosprawnościami,
- nadużywanie zapisów kodeksu opiekuńczego i prawa karnego (postępowanie opiekuńcze i o demoralizację).

Specjaliści (psycholog, pedagog, nauczyciel wspomagający):

- problem z dostępnością specjalistów (np. nauczyciel wspomagający).

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rówieśnicy:

- przemoc rówieśnicza,
- brak akceptacji i zrozumienia,
- obojętność,
- odrzucenie np. odmowa pobytu w jednym pokoju podczas wycieczki, niewybijanie dzieci z orzeczeniem do drużyn na zajęciach sportowych,
- wykorzystywanie słabości (np. podpuszczanie do złych zachowań).

Inne dzieci z KS:

- zbyt duża różnorodność przypadków w klasie może powodować trudności.

Rodzice innych dzieci:

- egoizm i egocentryzm,
- negatywny wpływ na innych rodziców,
- wpływ na nietolerancyjne zachowanie własnego dziecka,
- wyolbrzymianie zachowań trudnych u dzieci z orzeczeniami,
- lęk przed obecnością dzieci z niepełnosprawnością w szkole
- naciski na szkołę by ta usunęła ucznia z orzeczeniem.

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

OTOCZENIE

WYBRANE PROBLEMY

System organizacji edukacji (prawo oświatowe, subwencja oświatowa, podstawa programowa, ilość osób w klasie, egzaminy, zasady rekrutacji):

Sztywność i brak możliwości zindywidualizowania dostosowań na poziomie całego systemu organizacji edukacji.

- awans nauczyciela zależny od wyników uczniów,
- przeładowana i sztywna podstawa programowa,
- skupianie się na wyrównywaniu deficytów, a nie wzmacnianiu mocnych stron,
- subwencja nie idąca za dzieckiem, brak wystarczającego finansowania,
- sztywna, często za duża ilość osób w klasie i brak możliwości dostosowania ilości uczniów do specyfiki zespołu klasowego,
- obecność oceny z zachowania. Dobra ocena jest często nieosiągalna dla dzieci z autyzmem, co ogranicza możliwość otrzymania świadectwa "z paskiem" i zaniża ilość punktów potrzebnych przy rekrutacji do szkoły średniej,

- brak sprawnego systemu kontroli. Kontrola kuratorska, sprawdza głównie dokumenty,
- kiepskie dostosowanie arkuszy egzaminacyjnych, prowadzące się często do zmian kosmetycznych i graficznych,
- system rekrutacji: punkty za wolontariat, punkty za świadectwo z paskiem,
- sztywne zasady egzaminu maturalnego (np. konieczność zdawania matematyki, co w przypadkach nasilonej dyskalkulii uniemożliwia zdanie matury i zamyka ścieżkę dalszego rozwoju),
- słaba pozycja rodzica i dziecka wobec instytucji.

Zewnętrzne wsparcie szkoły

- do tej pory słabe wsparcie systemowe (na szczęście idą zmiany).

Zewnętrzne wsparcie dziecka

- zła sytuacja psychiatrii dziecięcej, niedobór specjalistów, skandalicznie długi czas oczekiwania na diagnozę (nawet 5 lat).

Brak systemowego wsparcia rodziców

Otoczenie społeczne

- niska akceptacja inności, słaba wiedza na temat autyzmu, przywiązanie do tradycyjnego modelu szkoły,
- stereotypowe spojrzenie na niepełnosprawność.
- niezrozumienie istoty edukacji włączającej, strach przed inkluzją

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SZKOŁY NIEPUBLICZNE

Brak ochrony ucznia z orzeczeniem. Dziecko jest przyjmowane do placówki na podstawie umowy cywilno-prawnej, w związku z tym szkoła może relegować ucznia w każdej chwili.

Dyskryminujące zapisy w Statucie.

Niechęć do przyjmowania trudniejszych przypadków "Dzieci z ZA, jak najbardziej, ale tylko te grzeczne"

Mało tolerancyjne środowisko rodziców:
"Płacę, to wymagam. Nie po to tyle płacę, żeby mój syn był narażony na coś takiego".

(...) Osoba Prowadząca

nie zapewnia:

*a) indywidualnego nauczania dzieci,
których stan zdrowia uniemożliwia
lub znacznie utrudnia*

uczęszczanie do Szkoły,

*b) opieki i edukacji dzieciom, które
posiadają Orzeczenia*

do kształcenia specjalnego

lub nauczania indywidualnego

wydanego przez Poradnię

Psychologiczno-Pedagogiczną

*i wymagają zatrudnienia dodatkowego
specjalisty (...)*

*Cytat pochodzi ze statutu Prywatnej
Szkoły Podstawowej "Scherzo"*

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

INKLUZJA

ZALETY I OBAWY

Zalety:

- indywidualne podejście do ucznia
- możliwość nauki blisko domu,
- możliwość treningu kompetencji społecznych,
- uwrażliwianie reszty społeczeństwa, szczególnie na niepełnosprawności których “nie widać”.

Obawy:

- opór i wypaczone spojrzenie na edukację włączającą u części społeczeństwa. Potrzeba dużej zmiany w postrzeganiu niepełnosprawności.
- część dzieci z autyzmem nie jest gotowa na włączenie.
Pytanie, czy nie warto rozważyć inkluzji stopniowej, jak to czasem ma miejsce w przypadku Treningu Umiejętności Społecznych.
- dzieci w spektrum najlepiej integrują się w sytuacjach dzielenia wspólnych, często bardzo szczególnych zainteresowań, co jest trudne do zrealizowania w masowej szkole,
- poczucie inności w grupie może utrwalać uczucie osamotnienia, obniżać samoocenę, prowadzić do zaburzeń.

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SZKOŁA MARZEŃ, CZYLI JAKA?

- Z INKLUZJĄ JAKO CELEM,
- OSADZONĄ W ELASTYCZNYM,
MOCNO ZINDYWIDUALIZOWANYM SYSTEMIE,
- ŁĄCZĄCĄ WSZYSTKIE ZGODNIE
WSPÓŁDZIAŁAJĄCE ELEMENTY SYSTEMU,
- WRAŻLIWA NA POTRZEBY WSZYSTKICH,
- **GDZIE NAUCZYCIELE, RODZICE
I UCZNIOWIE CZUJĄ SIĘ DOBRZE!**

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

